

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์   ความต้องการสารสนเทศผ่านสื่อมวลชน ของสมาชิกกลุ่มแม่บ้าน
เกษตรกรสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ในจังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน   นายกิตติชัย เหลี่ยมวานิช

ปริญญา   วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) ส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์คุณฉวี	ณ ลำปาง	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ร่ำไผพรรณ	อภิชาติพงศ์ชัย	กรรมการ
นายพัฒนกร	ยาวิไชย	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับความต้องการสารสนเทศผ่านสื่อมวลชน ด้านสื่อหนังสือพิมพ์ สื่อเอกสารเผยแพร่ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อวิทยุโทรทัศน์ และระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์กับลักษณะส่วนบุคคล สภาพเศรษฐกิจและสังคมบางประการของเกษตรกร เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการรับสื่อหนังสือพิมพ์ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อเอกสารเผยแพร่ และระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์มาเพื่อใช้ในการส่งเสริมการเกษตร รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามสัมภาษณ์เกษตรกรจำนวน 180 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 91.1 เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 44 ปี ส่วนใหญ่สมรสแล้ว ร้อยละ 64.4 จบการศึกษาเทียบเท่าหรือต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 39.4 มีสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 4 คน มีพื้นที่การเกษตรเป็นของตนเองทั้งหมด เฉลี่ยครอบครัวละ 10.45 ไร่ รายได้เฉลี่ยครอบครัวละ 167,911.1 บาทต่อปี ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอย่างน้อยหนึ่งกลุ่ม แต่ไม่มีตำแหน่งทางสังคม แหล่งข่าวสารเกี่ยวกับสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ใน

รอบสัปดาห์ เกษตรกรได้รับจากวิทยุโทรทัศน์ ร้อยละ 95.6 ได้รับจากเพื่อนบ้านเกษตรกร ร้อยละ 91.7 และร้อยละ 33.3 ได้รับจากอินเทอร์เน็ต

ความต้องการสารสนเทศผ่านสื่อมวลชน พบว่า เกษตรกรมีความต้องการสารสนเทศผ่านสื่อหนังสือพิมพ์ ร้อยละ 91.7 มีความต้องการสารสนเทศผ่านสื่อเอกสารเผยแพร่ ร้อยละ 90.6 มีความต้องการสารสนเทศผ่านสื่อวิทยุกระจายเสียง ร้อยละ 93.9 มีความต้องการสารสนเทศผ่านสื่อวิทยุโทรทัศน์ ร้อยละ 98.3 และมีความต้องการสารสนเทศผ่านสื่อระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (อินเทอร์เน็ต) ร้อยละ 52.2

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กันกับความต้องการสารสนเทศผ่านสื่อมวลชนของเกษตรกร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 ส่วนตำแหน่งทางสังคม และความถี่ในการรับข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับสินค้า OTOP มีความสัมพันธ์กันกับความต้องการสารสนเทศผ่านสื่อมวลชนของเกษตรกร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01

ปัญหาที่สำคัญ ในการรับข่าวสารที่เผยแพร่ผ่านสื่อมวลชน ได้แก่ ปัญหาด้านสื่อหนังสือพิมพ์ กล่าวคือไม่มีหนังสือพิมพ์ และมีสื่ออื่นที่น่าสนใจมากกว่า ปัญหาด้านสื่อเอกสารเผยแพร่ คือไม่มีเอกสารเผยแพร่ และมีสื่ออื่นที่น่าสนใจมากกว่า ปัญหาด้านสื่อวิทยุกระจายเสียง คือ ฟังแล้วเข้าใจยาก ไม่น่าสนใจ และเนื้อหาไม่ตรงกับสภาพพื้นที่ ส่วนปัญหาด้านสื่อวิทยุโทรทัศน์ คือ เนื้อหาไม่ตรงกับสภาพพื้นที่ และเวลาในการออกอากาศไม่ตรงกับเวลาที่เกษตรกรว่าง และปัญหาด้านสื่อเครือข่ายคอมพิวเตอร์ คือ ไม่มีเวลาใช้ และไม่มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวใช้

สำหรับข้อเสนอแนะของเกษตรกร ได้แก่ เนื้อหาของข่าวควรเจาะลึกมากกว่าในปัจจุบัน และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง เวลาออกอากาศควรตรงกับเวลาที่เกษตรกรว่าง และทันสถานการณ์จริง ผู้ดำเนินรายการไม่ควรพูดออกนอกเรื่องมากนัก ควรมีช่วงรายการเกี่ยวกับการเกษตรโดยเฉพาะ ควรมีการส่งข้อมูลทางอีเมล ควรมีวีดิทัศน์ให้ชม ควรมีสารสนเทศเชื่อมต่อระหว่างกรมส่งเสริมการเกษตร รัฐบาล และเกษตรกรโดยตรง และควรลดราคาอินเทอร์เน็ตให้ถูกกว่านี้

Thesis Title Farmer Housewife Group Members' Information Needs Through Mass Media for OTOP, Chiang Mai Province

Author Mr. Kittichai Lhaemwanich

Degree Master of Science (Agriculture) Agricultural Extension

Thesis Advisory Committee

Assoc.Prof.Dusdee	Nalampang	Chairperson
Assoc.Prof.Rampaipan	Apichatpongchai	Member
Mr.Patakorn	Yawichai	Member

ABSTRACT

The objectives of this research were to study the relationship between background, socio - economic factors of farmers housewife group members for OTOP, Chiang Mai Province and to investigate information needs through mass media and internet including problems and recommendation for mass media and internet presentation in agricultural extension. The study was conducted by using questionnaire to interview 180 farmer samples. Data was collected and statistically analyzed in terms of minimum and maximum value, frequency distribution, percentage, mean, standard deviation. Stepwise Multiple Regression Analysis were also calculated for evaluating the relationship between the dependent and independent variables.

From research findings, it was found that 91.1 percent of farmer samples were female with the average age of 44 years old. Most of them were married with primary education level. The average number of family numbers were 4 persons and had their farm land of 10.45 rai with the average income of 167,911.10 baht. The majority of them were member of the

Agriculture Cooperatives, without any social status. Information sources, all of them television 95.6 percent, their neighbors 91.7 percent and from internet 33.3 percent.

The level of farmers needs for mass media were at medium level. It was found that 91.7 percent of farmer samples were information needs through newspaper, that 90.6 percent of farmer samples were information needs through pamphlet, that 93.9 percent of farmer samples were information needs through radio, that 98.3 percent of farmer samples were information needs through television and 52.2 percent of farmer samples were information needs through internet.

From hypothesis test, it was found that education was related significantly with information needs for through by mass media at 0.05 level, social status and frequency of receiving information about OTOP were related significantly related to information needs through by mass media at 0.01 level.

The important problems of receiving agricultural and OTOP news from mass media and internet were no newspaper available and other media were more interesting. Pamphlet were not available and other media were more interesting. Radio were difficult to understand and contents were not related to the specified area. Television contents were not related to the specified area, on air time not match free time and too short program. Internet were no time to use and were expensive.

Farmers' recommendation were information content should be more in detail than present, on air time should be matched with farmers' free time, moderator should be straightforward having specific time for agriculture. E-mail service and video rent for farmers should be initiated. Information media should be connected among Department of Agricultural Extension, government and farmers. Besides, internet service cost should be reduced.